

Folketingets Retsudvalg

Dato: 7. april 2006

Folketinget har i skrivelse af 28. marts 2006 (ad L 146) udbedt sig min besvarelse af følgende spørgsmål 18:

Spørgsmål 18:

”Ministerens bedes kommentere henvendelsen af 21/2-06 fra LO, herunder arbejdsmarkedspensionens obligatoriske element og manglende genkøbsadgang giver en supplerende invalide- og aldersforsørgelse og bekræfte, at der fortsat vil være en invalide- og pensionsdækning uden brug af individuelle helbredsbedømmelser. Endvidere bedes ministeren redegøre for, at de kollektive arbejdsmarkedsordninger er særlig gunstige for den kvindelige, ufaglærte del af arbejdsstyrken.”

Svar:

Indledningsvist skal det understreges, at lovforslaget giver de enkelte pensionsinstitutter mulighed for frit at vælge, hvordan en eventuel pensionsdeling i løbende livsbetingede ordninger skal effektueres. I Ægtefællepensionsudvalgets betænkning er i kapitel 8 opstillet en række modeller, der illustrerer, hvordan en sådan deling kan ske. Disse spænder fra modeller, hvor det er muligt at trække penge ud af en pensionsordning med det samme til modeller, der indebærer en såkaldt ”opsat deling”. Sidstnævnte betyder, at der først skal udbetales beløb fra ordningen, når denne aktualiseres på normal vis ved ejerægtefællens pensionering.

Ministeriet mener ikke, at det er korrekt, når det af LO hævdes, at lovforslaget på denne måde griber afgørende ind i de overenskomstregulerede pensionsordninger og deres vedtægter og indebærer risiko for en udhuling af grundlaget for arbejdsmarkedspensionsordningen.

Vælger et pensionsinstitut en ordning, hvorefter en pensionsdeling først effektueres, når pensionsbegivenheden indtræder for ejerægtefællen, kan det således vanskeligt hævdes, at dette vil røkke fundamentalt ved ordningernes solidariske grundlag. Uanset, at der i en mellemliggende periode føres en ”skyggekonto” på den anden ægtefælle, vil tegning fortsat ske på ejerægtefællens liv uden individuel helbredsbedømmelse.

Det beror på vedtægten for det enkelte pensionsinstitut, om der til en arbejdsmarkedspension er knyttet invalidepension mv., og om en ejerægtefælle i givet fald fortsat vil have ret til invalidepension mv. – uden individuel helbredsbedømmelse – efter en eventuel deling af pensionen. Ændring af ejerægtefællens ret til invalidepension mv. vil ikke være en naturlig følge af lovforslaget.

Ministeriet skal i den forbindelse bemærke, at Beskæftigelsesministeriet i sit høringssvar har anført, at en delingsmodel, hvorefter en løbende livsbetinget ordning først deles, når den kommer til udbetaling, synes at være den model, der tager mest hensyn til arbejdsmarkedspensionernes særlige status.

Ministeriet har alene noteret sig bemærkningen om, at de kollektive arbejdsmarkedsordninger er særlig gunstige for den kvindelige, ufaglærte del af arbejdsstyrken, og det er ministeriets opfattelse, at lovforslaget ikke vil medføre nogen ændring heraf.

I øvrigt skal ministeriet bemærke, at lovforslaget samlet set tager et nutidigt afsæt og har et fremtidsorienteret perspektiv. Lovforslagets klare udgangspunkt om, at begge ægtefæller kan udtage egne rimelige pensionsordninger forlods, er i overensstemmelse med udviklingen af familiemønstrene og bygger netop på et tidssvarende syn på ægteskab og kønsroller. Udgangspunktet understøtter således den igangsatte udvikling, hvor alle har et selvstændigt ansvar for at sikre sig en rimelig forsørgelse i alderdommen.

Lovforslaget indebærer en særlig lovmæssig regulering af et område, hvor der hidtil alene har været foretaget regulering gennem domstolenes fortolkning af retsvirkningsloven fra 1925. Retstilstanden på området har således sit afsæt i forældede familieformer og forsørgelsesbehov. Når der, som i lovforslaget, gøres op med dette, er det imidlertid af stor vigtighed at sikre sig, at der ikke skabes urimelige situationer for de ægtefæller, der har indrettet sig efter det bestående, ligesom det er vigtigt at sikre sig, at ægtefæller fortsat kan få lov at indrette netop deres families mønster, som de ønsker det. Lovforslagets kompensationsmuligheder skal ses i dette lys. Samtidig er det vigtigt at præcisere, at disse bestemmelser forventes at få en aftagende betydning i takt med udviklingen på pensionsområdet, hvor det forventes, at arbejdsmarkedspensionsordningerne finder endnu større udbredelse, og hvor der er eksempler på større udbredelse af pensionsindbetaling under barsel.

Ministeriet skal endelig bemærke, at der ikke med lovforslaget er tale om unødigt processkabende regler, idet der med forslagens kompensationsregler er givet en række nærmere retningslinier. Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål 10.

Lars Barfoed

/ Kirsten á Rogvi